

การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล
ตลาดไทร อำเภอูมพวง จังหวัดนัครราชสีมา*
ADMINISTRATION OF THE CHILD DEVELOPMENT CENTER TALAT SAI
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION CHUM PHUANG
DISTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

ประภัสสร ซีสุโพธิ์¹, กฤษฎา วัฒนศักดิ์² และ วิรลพัชร วงศ์วัฒนเกษม³
Prapasson Seesupho¹, Krisada Watanasak² and Wiralaphat Wongwatkasem³
¹⁻³วิทยาลัยนัครราชสีมา

¹⁻³Nakhon Ratchasima College, Thailand

¹Corresponding Author's Email: pu.ploy2017@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอูมพวง จังหวัดนัครราชสีมา 2) เปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอูมพวง จังหวัดนัครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ และระดับการศึกษา 3) แนวทางการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 122 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอูมพวง จังหวัดนัครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นจุดเด่น ขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนยังต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอูมพวง จังหวัดนัครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมุ่งเน้นการพัฒนาคูคณาจารย์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก พร้อมปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กและเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมสร้างสรรค์ ควรส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน รวมถึง

* Received 14 March 2025; Revised 17 April 2025; Accepted 25 April 2025

สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครบวงจร

คำสำคัญ: การบริหารการเรียนรู้, ผู้เรียนเป็นสำคัญ, ประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to (1) study and compare the administrative practices of the Child Development Center under the Talad Sai Subdistrict Administrative Organization, Chum Phuang District, Nakhon Ratchasima Province; (2) compare the administration of the Child Development Center classified by parents' occupation and educational background; and (3) propose guidelines for improving the management of the Child Development Center. The sample group consisted of 122 parents of children enrolled at the center, selected using Krejcie and Morgan's sample size determination table. The research instruments were a five-point Likert scale questionnaire and a semi-structured interview. The content validity index (IOC) ranged from 0.80 to 1.00, and the reliability coefficient of the questionnaire was 0.80. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results revealed that 1) overall, the administration of the Child Development Center was rated at a high level. The strengths included the physical infrastructure and facilities, while community engagement remained an area needing further improvement. 2) there were no statistically significant differences in the administration of the center when classified by parents' occupation or educational background. And 3) guidelines for improvement should focus on personnel development and creating a learning-conducive environment for children. Additionally, curriculum refinement should support age-appropriate development, emphasizing learning through play and creative activities. Strengthening partnerships with parents, communities, and other agencies is recommended to foster holistic early childhood development.

Keywords: Learning Management, Learner-Centered, Primary Education

บทนำ

สภาพครอบครัวไทยในปัจจุบัน มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยายไปเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ประกอบกับสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาทำให้ผู้เป็นพ่อแม่ต้องทำงานหนักขึ้น ส่งผลให้มีเวลาในการเลี้ยงดูบุตรน้อยลง ดังนั้นเด็กปฐมวัยในช่วงอายุ 3 - 5 ปี จะถูกส่งไปเลี้ยงดูในสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือโรงเรียนอนุบาลเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จึงกล่าวได้ว่า โรงเรียนก็เปรียบเสมือนเป็นบ้านแห่งที่ 2 ของเด็ก ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ เด็กอายุช่วง 3 - 6 ปี จะเรียนรู้และซึมซับลักษณะพฤติกรรมจากบุคคลใกล้ชิด และสิ่งแวดล้อมจนเกิดเป็นลักษณะที่ถาวร จากบทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการเด็กไทย โดยคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็กในปี พ.ศ. 2558 พบว่าในการอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยก่อน 6 ปี จะมีผลไปตลอดชีวิต หากเด็กได้รับการดูแลที่ดี ได้รับความรัก ความอบอุ่น จะทำให้เด็กเป็นคนสดชื่น แจ่มใส มองโลกในแง่ดี รู้จักรักคนอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2558 : 47)

การพัฒนาเด็กให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณธรรม จำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนอนุบาลมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานการเรียนรู้ให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ซึ่งแนวทางการศึกษายุคใหม่ที่มุ่งเน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้ปกครองจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเลือกโรงเรียนที่มีมาตรฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2558) โดยระบบการศึกษาของประเทศไทยยังต้องปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก จำเป็นต้องเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบริหารและจัดการศึกษาที่เป็นระบบ มีการเชื่อมโยงและบูรณาการการศึกษาระหว่างภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาทุกระดับ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ตามแนวทางการกระจายอำนาจที่กำหนดในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งมุ่งเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีข้อจำกัดในด้านการบริหารจัดการและความพร้อมของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องพึ่งพาผู้บริหารโรงเรียนและครู เนื่องจากการจัดการศึกษาต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้าน ในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการจัดหาและบริหารงบประมาณ (จรัส สุวรรณ

มาลา, 2563) อย่างไรก็ตามยังพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่เพิ่มต้นทุน ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการและความต่อเนื่องของการสนับสนุนจากชุมชน ด้านการบริหารงานบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพด้านการวางแผน การจัดงบประมาณ และการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน (จรัส สุวรรณมาลา, 2563) ขณะที่การบริหารงานทั่วไปก็ยังมีข้อจำกัดด้านความเข้าใจในระเบียบและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การกระจายอำนาจทางการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (โกวิทย์ พวงงาม, 2560)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงระบบการบริหารเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจ และได้รับรู้สิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังว่าจะได้รับเมื่อบุตรหลานเข้ามาเรียน ทั้งนี้ผลของการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งต่อคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมาและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของผู้ปกครอง อันจะก่อให้เกิดความนิยม ศรัทธาของผู้ปกครอง สร้างความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาโดยรวม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ และระดับการศึกษา
3. ศึกษาแนวทางการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 158 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 122 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Simple Random Sampling)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา คือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีผลงานดีเด่น จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

2.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

2.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ศึกษากรอบการดำเนินงานของสถานศึกษาและกิจกรรมต่างๆ แต่ละขั้นตอนของ สถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิดจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2560 : 70 - 74) ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้ศึกษาตั้งขึ้น เพื่อใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ 2. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item-objective congruence) ซึ่งมีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเสนอแนะอีกครั้ง และ 3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

(Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 0.85 และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

3.2 ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา เสนอ ต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษด้วยตนเอง

3.3 ผู้ศึกษาติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามจำนวน 122 ฉบับได้คืน จำนวน 122 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์การการกรบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็ก โดยทั้งภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันเกี่ยวกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้ค่า t-test แบบ independent Samples

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันเกี่ยวกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็ก โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

4.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านบุคลากร	3.98	0.33	มาก	5
2. ด้านอาคารสถานที่	4.16	0.40	มาก	1
3. ด้านวิชาการ	4.14	0.37	มาก	3
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการชุมชน	4.15	0.51	มาก	2
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กับผู้ปกครองและชุมชน	3.97	0.44	มาก	6
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.05	0.74	มาก	4
รวมเฉลี่ย	3.95	0.45	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=4.16$) รองลงมา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการชุมชน ($\bar{X}=4.15$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X}=3.97$)

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม ระดับการศึกษา

สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		t	p-values
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลากร	4.15	.68	4.50	.61	1.34	0.06
2. ด้านอาคารสถานที่	4.33	.61	4.52	.53	1.06	0.05
3. ด้านวิชาการ	4.41	.59	4.53	.51	1.40	0.16
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ	4.40	.62	4.48	.54	-.90	0.37
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง และชุมชน	4.21	.69	4.29	.74	-.82	0.41
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.19	.99	4.30	.66	1.12	0.26
รวมเฉลี่ย	4.28	.56	4.44	.51	1.82	0.07

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ตลาดไท อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไท อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม อาชีพ

การดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	แหล่งของ ความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	p- values
1. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.11 112.81 112.92	2 120 121	.06 .49	.12	.892
2. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.07 91.78 91.84	2 120 121	.03 .40	.82	.922
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.36 64.42 65.78	2 120 121	.68 .28	2.44	.090
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.79 46.23 50.03	2 120 121	1.90 .20	9.47	.058
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กกับ ผู้ปกครอง และชุมชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	6.54 68.38 74.92	2 120 121	3.22 .30	11.1	.060

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	6.54	2	3.27	11.4	.053
	ภายในกลุ่ม	68.38	120	.30		
	รวม	74.92	121			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.26	2	.13	.50	.610
	ภายในกลุ่ม	59.47	120	.26		
	รวม	59.72	121			

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตาม อาชีพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร ครูและ ผู้ดูแลเด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอผ่านการอบรมและศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและเทคนิคการจัดการชั้นเรียน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ครูมีทักษะด้านจิตวิทยาเด็กและสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านอาคารสถานที่ ควรจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สนามเด็กเล่นควรมีเครื่องเล่นที่ปลอดภัยและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก รวมถึงจัดให้มีพื้นที่เรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริง 3) ด้านวิชาการ หลักสูตรการเรียนการสอนควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น ศิลปะ ดนตรี และกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ควรนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและกระตุ้นพัฒนาการของเด็ก 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่มีคุณภาพ โต๊ะเก้าอี้ที่เหมาะสมกับสรีระของเด็ก และปรับปรุงระบบสุขาภิบาลให้สะอาด และปลอดภัย ควรมีการจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและเหมาะสมกับวัยของเด็ก เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน ควรมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมวันครอบครัว กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูและผู้ปกครอง ควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง และ 6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อให้การดูแลและส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ ควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลเด็กให้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของผู้ปกครองและเด็กเล็กได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจและเชื่อมั่นในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแล ปัจจัยแรกที่ทำให้ความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โศรดา เปลี่ยนจันทร์ (2562) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภา พลชา (2559) ศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอท่าเสา จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอท่าเสา จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งมีนโยบาย มาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเป็นเอกภาพ มีโครงสร้างและระบบการบริหารงานที่คล้ายคลึงกัน ทำให้แนวทางการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องและไม่แตกต่างกัน มาก กำกับติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบ ครูและบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถตามมาตรฐานเดียวกัน ผู้ปกครองหรือชุมชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอาจมีมุมมองที่สอดคล้องกัน ทำให้แนวทางการบริหารและการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลสรวง อุดมเดช (2561) ศึกษาเรื่องราวพรรณนาของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนธนพรเซนต์เมรี่แอน อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ณัฐติยา คงทอง (2565) การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกจำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ปกครองทุกกลุ่มมีความคาดหวังคล้ายกันเกี่ยวกับความปลอดภัยและพัฒนาการของบุตรหลาน อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐานการดูแลที่สม่ำเสมอและให้บริการในลักษณะเดียวกันแก่ทุกครอบครัว นอกจากนี้ โครงสร้างทางสังคมของชุมชนทำให้รูปแบบการใช้ชีวิตของผู้ปกครองไม่แตกต่างกันมากนัก ส่งผลให้ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับใกล้เคียงกันโดยรวม สอดคล้องกับ สมปอง เพ็ชรพราว (2564) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชาดิชาญ แก้วอารีย์ (2559) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองเอน อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนา ด้านบุคลากร ครูและผู้ดูแลเด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอผ่านการอบรมและศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและเทคนิคการจัดการชั้นเรียน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ครูมีทักษะด้านจิตวิทยาเด็กและสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน ควรมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมวันครอบครัว กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูและผู้ปกครอง ควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับ โกวิทย์ พวงงาม (2560) พบว่า การจัดอบรมและการศึกษาต่อสามารถเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการจัดการชั้นเรียนและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก และสอดคล้องกับ จรัส สุวรรณมาลา (2563) พบว่า การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมวันครอบครัว หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูและผู้ปกครอง ช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งต้องมีแนวทางการพัฒนาครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ บุคลากร ที่ต้องได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมทักษะด้านจิตวิทยาเด็ก อาคารสถานที่ ที่ต้องสะอาด ปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรวิชาการ ที่ควรปรับให้

เหมาะสมกับช่วงวัยและบูรณาการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต้องรองรับความต้องการของเด็กทั้งด้านสุขภาพและโภชนาการ รวมถึง การส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอก การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ สร้างรากฐานที่แข็งแกร่งให้แก่สังคมไทยในระยะยาว มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้ 1) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึงให้มากกว่านี้ และจัดให้มีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับชุมชนเพื่อสร้างความคุ้นเคยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน 2) ด้านวิชาการต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน จัดการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อเขาโตขึ้นจะได้มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข และ 3) ด้านส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องพัฒนาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป 1) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ และ 2. การศึกษาการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา.

โกวิท พวงงาม. (2560). การจัดอบรมและการศึกษาสำหรับบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการชั้นเรียน. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กมลสรอง อุดมเดช. (2561). ทรรศนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุพร เซนต์เมรี่แอนด์ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- จรัส สุวรรณมาลา. (2563). การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชนในประเทศไทย. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรภา พลชา. (2559). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชาติชาย แก้วอารีย์. (2559). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองเอน อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐติยา คงทอง. (2565). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). วิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและวิธีการ (พิมพ์ครั้งที่ 10). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โศรดา เปลี่ยนจันทร์. (2562). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมปอง เพ็ชรพราว. (2564). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคูคด อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2558). แนวทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). รายงานแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สภาพัฒน์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร. (2567). ข้อมูลพื้นฐาน ประจำปี 2567. นครราชสีมา: องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดไทร.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 33(1), 67.